

Załącznik nr 1.5 do Zarządzenia Rektora UR nr 12/2019
SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2022-2024

(skrajne daty)

Rok akademicki 2023/2024

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Warsztaty krytycznoliterackie
Kod przedmiotu*	IXC12a/L
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa Uniwersytetu Rzeszowskiego
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa Uniwersytetu Rzeszowskiego
Kierunek studiów	Filologia polska
Poziom studiów	II stopień
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	II / semestr trzeci
Rodzaj przedmiotu	Przedmiot do wyboru
Język wykładowy	polski
Koordynator	Dr hab. prof. UR Magdalena Rabizo-Birek
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr Stanisław Dłuski, dr hab. prof. UR Anna Jamrozek-Sowa; dr hab. prof. UR Magdalena Rabizo-Birek, dr hab. prof. UR Jan Wolski

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
3		20							3

1.2. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

ZNAJOMOŚĆ HISTORII I TEORII LITERATURY NA POZIOMIE STUDIÓW LICENCJACKICH (POZIOM ŚREDNIO ZAAWANSOWANY); ZNAJOMOŚĆ PODSTAW WIEDZY O KRYTYCE LITERACKIEJ, JEJ CECHACH DYSTYNKTYWNYCH, FORMACH ISTNIENIA, GATUNKACH.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	C. 1. Zapoznanie studentów ze specyfiką gatunkową i stylistyczną różnych gatunków pisarstwa krytycznego przez analizę i interpretację jej wybranych, modelowych przykładów
C2.	C. 2. Poszerzenie znajomości krytyki literackiej XX i XXI wieku: twórczości jej wybitnych

	przedstawicieli, próba zarysowania jej różnych odmian i nurtów (m.in. krytyka akademicka, feministyczna, hermeneutyczna, i in.)
C3.	C. 2. Przygotowanie studentów do samodzielnego napisania tekstu krytycznego w wybranym przez nich gatunku

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_o1	Wiedza: - student/ka dysponuje wiedzą pozwalającą na rozpoznanie, nazwanie i charakterystykę najważniejszych gatunków krytycznoliterackich -student/ka zna twórczość kilkunastu wybitnych krytyków polskich -student/ka potrafi wymienić i scharakteryzować kilka metodologii, szkół i odmian polskiej i światowej krytyki literackiej	K_Wo1 K_Wo3
EK_o2	Umiejętności: - Student/ka analizuje i ocenia teksty krytycznoliterackie, wskazując ich cechy formalne (gatunkowe, stylistyczne, narracyjne), poznawcze oraz aksjologiczne -Student/ka potrafi napisać tekst krytycznoliteracki realizujący cechy dystynktywne najważniejszych gatunków krytycznoliterackich (recenzja, felieton, szkic, esej, rozmowa, sprawozdanie, felieton, manifest, przedmowa)	K_Uo1 K_U12
EK_o3	Kompetencje społeczne: -student/ka rozumie konieczność pogłębiania wiedzy z zakresu krytyki literackiej dla aktywizacji i poszerzania swoich kompetencji w zakresie wiedzy o literaturze oraz kulturze polskiej i powszechnej -student/ka relacjonuje w sposób krytyczny przeczytane lektury, odnosi je do posiadanej wiedzy, potrafi o nich dyskutować, przyjmując argumenty innych dyskutantów -interesuje się najnowszą literaturą polską i światową oraz potrafi krytycznie oceniać jej twory	K_Ko1

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Nie dotyczy

B. Problematyka ćwiczeń warsztatowych, audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Zapoznanie studentów z problematyką zajęć, ustalenie warunków zaliczenia przedmiotu, podstawowe

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

pojęcia krytyki – 2 godz.
Odmiany tekstów krytycznych: nota, recenzja – 2 godz.
Odmiany tekstów krytycznoliterackich: sprawozdanie, reportaż – 2 godz.
Odmiany tekstów krytycznych: szkic, portret – 2 godz.
Odmiany tekstów krytycznych: felieton, esej – 2 godz.
Odmiany tekstów krytycznych: rozmowa, wywiad, dyskusja – 4 godz.
Odmiany tekstów krytycznych: teksty programowe, manifesty, przedmowy – 2 godz.
Wariacje na kanwie tekstów krytycznych, ekscentryczne realizacje tekstów krytycznych, np. recenzja w formie wiersza, centonu, zapisu onirycznego, parodie i mistyfikacje tekstów krytycznych – 4 godz.

3.4 Metody dydaktyczne

Analiza tekstów z dyskusją, metody kształcenia na odległość (opcjonalnie), projekt (napisanie przez studentów pracy zaliczeniowej, jej analiza z wykładowcą podczas konsultacji)

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	projekt (napisanie i przedstawienie jednej pracy pisemnej reprezentującej określony gatunek krytyczny lub pisemne omówienie przeczytanej książki krytycznej wraz z sylwetką krytyka)	ćw.
EK_02	Obserwacja w toku zajęć	ćw.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

<p>Ocena formatywna (bieżąca): F1. Ocena stopnia komunikowania się na linii student – prowadzący, aktywności, zrozumienia omawianej tematyki przedmiotu (każdorazowo podczas trwania zajęć); Ocena podsumowująca: P1. Ocena łączna obejmująca ocenę pracy pisemnej przedstawionej przez studenta (tekst krytycznoliteracki w wybranym gatunku) i aktywności studenta podczas zajęć. Wskazane formy ocen odnoszą się do wszystkich założonych w niniejszym sylabusie efektów uczenia się.</p>
--

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	20 g.
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach)	2 g. (omówienie pracy zaliczeniowej)
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, napisanie pracy pisemnej – krótkiego tekstu krytycznego: recenzji, szkicu, felietonu, rozmowy, relacji itp.)	53 g.
SUMA GODZIN	75 g.
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	Nie ma
zasady i formy odbywania praktyk	Nie ma

7. LITERATURA

<p>Literatura podstawowa:</p> <p>„Kartografowie dziwnych podróży” wypisy z polskiej krytyki literackiej XX wieku, red. i wstęp M. Wyka. (tam teksty do wyboru, m.in. L. Flaszen, <i>Nowy zoil, czyli o schematyzmie</i>; J. Kwiatkowski, <i>Imiona prostoty</i>, J. Łukasiewicz, <i>Zuzanna i starcy</i>, K. Maliszewski, <i>Co to znaczy dzisiaj być polskim pisarzem?</i> M. Stala, <i>Czas, który nastał po czasie marnym. O jednym wierszu Różewicza</i>, W. Szymborska, <i>Johann Wolfgang Goethe „Powinowactwa z wyboru</i>);</p> <p>H. Bereza, <i>Aksjologia, Artyzm, Krytyka, Pryncypium. Łaska, Pisanie</i> [w:] tegoż, <i>Pryncypia</i>, Kraków 1993, s. 5-7, 25-34, 45-51.</p> <p>D. Nowacki, <i>Andrzej Stasiuk, „Opowieści galicyjskie”, „Przez rzekę”, „Dukla”</i> [w:] tegoż, <i>Zawód: czytelnik</i>, Kraków 1999, s. 83-97.</p> <p>J. Jarzębski, <i>Widnokrąg, O.T.</i> [w:] tegoż, <i>Apetyt na Przemianę</i>, Kraków 1997, s. 90-96, 131-137.</p> <p>C. Miłosz, <i>Spizarnia literacka</i> (felietony do wyboru)</p> <p>J. Orska, <i>Co robi z nami historia literatury i Wiszenie</i>, [w:] tejże, <i>Liryczne narracje. Nowe tendencje w poezji polskiej 1989-2006</i>, Kraków 2006.</p> <p>S. Dłuski, <i>Poezja orficka, Umarł Tyrteusz, niech żyje Orfeusz, Język, wartości i pochwała samotności</i> [w:] <i>Umarł Tyrteusz, niech żyje Orfeusz. Idee – poezja – wartości</i>, Rzeszów 2014.</p> <p>J. Wolski, <i>Poezja, wiersz i koniec wieku; Kultura, pamięć i duch codzienności, Krytyko, krytyko, cóżeś ty za pani</i> [w:] tegoż, <i>Dotykanie wiersza</i>, Rzeszów 2004.</p> <p>Wybrane teksty z kwartalnika literacko-artystycznego „Fraza”, reprezentujące różne gatunki krytyczne, np. recenzja: J. Pasterski, <i>Sanocka „mojość” Szubera i Szulca</i>, 2005, nr 3; J. Wolski, <i>Tym razem wyraźnie</i>, 2015, nr 1-2; R. Mścisz; <i>Zwoływanie słów, uwalnianie wyobraźni</i>, 2010, nr 2; K. Maciąg, <i>Aktualizacje Mickiewicza</i>, 2018, nr 100; rozmowa: <i>Interesuje mnie przede wszystkim opowiadanie ciekawych historii. Z Joanną Bator rozmawia Adam Bienias</i>, 2014, nr 3; wspomnienia” 2019, nr 3-4, <i>Pamięci Marleny Makiel-Hędrzak</i>: M. Rabizo-Birek, J. Pasterski, J. Tulik, ks. P. Batory); esej: Z. Światłowski, <i>Z Dziennika germanisty</i>, 2010, nr 2, M. Nalepa, <i>„Trzeba gdzieś wciąż jechać, wyruszać, przemierzać...”</i>. <i>Andrzeja Stasiuk i jego niekończąca się opowieść</i>, 2014, nr 4; szkic: M. Rabizo-Birek, <i>Poetyckie zbiory Jana Tulika</i>, 2011, nr 3-4, s. 50-56; portret: M. Rabizo-Birek, <i>Kilka szkiców do portretu Bohdana Zadury</i>, 2010, nr 2; felieton: M. Kargul, <i>Apokryf znaleziony w jajeczku</i>, 2010, nr 2, s. 271; centon krytyczny: M. Czuku, <i>Dowód z Jarniewicza</i>, 2005, nr 4, s. 271-272; fikcjonalne sprawozdanie: <i>Agent o kryptonimie MRB, Rzeszowska mafia w Krakowie (raport tajnego agenta)</i> 2008 nr 3-4; relacja/sprawozdanie/reportaż: M. Kargul, <i>Trzy dni z Jackiem Dehnelem</i>, „Fraza” 2009, nr 1-2; A. Nizioł: <i>Jak Zygmunt Haupt rozpoczął jesień 2017</i>; 2018, nr 1; K. Walc, <i>„Fraza” na wrocławskich Targach Dobrej Książki</i>, 2019, nr 1-2.</p>
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <p><i>Boom i kryzys. Nowe czasopisma literacko-artystyczne i społeczno-kulturalne w Polsce po roku 1980</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego – Stowarzyszenie Literacko-Artystyczne „Fraza”, red. M. Rabizo-Birek, Rzeszów 2012</p>

Marcin Jaworski, *Barbarzyńcy, klasycyści i inni. Spory o młodą poezję w latach 90.*, seria Polemika literacka w Polsce, Poznań 2018.

Konstelacje krytyczne, t. 1. *Teorie i praktyki*, red. Dorota Kozicka, Monika Świerkosz, Katarzyna Trzeciak, Kraków 2021.

Dorota Kozicka, *Krytyczne (nie)porządki. Studia o współczesnej krytyce literackiej w Polsce*, Kraków 2012.

Michał Paweł Markowski, *Czy możliwa jest poetyka eseju*, [w:] *Poetyka bez granic*, red. W. Bolecki, W. Tomasik, Warszawa 1996 i polemika z tym szkice: K. Chmielewska, *Jak możliwa jest poetyka eseju*, „Teksty Drugie” 2001, nr 3-4, s. 134-138; http://rcin.org.pl/Content/57845/WA248_71468_P-I-2524_chmielew-jak_o.pdf n

M. Stanisławski, *Przedmowy romantyków*, Kraków 2007) (tam: *Przedmowa romantyczna jako przedmiot badań literackich*, s. 17-35).

A. Skrendo, *Genologia Henryka Berezy (kilka wstępnych ustaleń)* [w:] *Dyskursy krytyczne u progu XXI wieku. Między rynkiem a uniwersytetem*. Kraków 2007, s. 13-27.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej